

OTTE UD AF TI INDSATTE ER GLADE FOR SAMARBEJDET MED LANDETS FÆNGSELSBETJENTE

Kriminalforsorgen har for første gang gennemført en stor brugerundersøgelse blandt alle indsatte. Resultaterne viser, at flertallet af de indsatte har et positivt indtryk af fængselsbetjentene. Justitsminister Karen Hækkerup (S) er begejstret for den positive respons.

Af Søren Gregersen

”Det er et stort skulderklap til fængselsbetjentene og deres arbejde.” Det siger justitsminister Karen Hækkerup om Kriminalforsorgens nye brugerundersøgelse, som alle indsatte har haft mulighed for at svare på.

2.453 indsatte har udfyldt skemaet, og af dem svarer otte ud af ti, at de i høj grad eller nogen grad har en god kontakt med fængselsbetjentene på deres afdeling. Det er altså kun hver femte indsat, som enten har en negativ kontakt eller svarer ’ved ikke’ til spørgsmålet.

Det er et tal, som i høj grad glæder ministeren: ”Jeg hæfter mig særligt ved, at de indsatte har en positiv oplevelse af personalet – ikke mindst fængselsbetjentene.”

Hun peger samtidig på, at de indsatte generelt er positive over for forholdene i fængslede: ”Resultaterne tegner et billede af indsatte, som alt i alt er tilfredse med de rammer, de afsoner under. De indsatte har selvfølgelig nogle kritikpunkter og ønsker, men det ville ærlig talt også overraske mig, hvis de var fuldt ud lykkelige over en tilværelse bag lås og slå,” siger Karen Hækkerup.

Fængselsforbundets formand, Kim Østerby, er også svært tilfreds med undersøgelsens resultater. Han mener, at tallene fjerner enhver tvivl om, at de indsatte ser betjentene som fjender.

”Sådan er det ikke, når man går op ad hinanden i hverdagen. Det er ikke et spørgsmål om dem eller os. Tværtimod viser undersøgelsen, at der er et godt forhold mellem de to grupper. Jeg tror, det hænger sammen med, at betjentenes fokus ikke ligger på straf, men på at hjælpe den enkelte videre,” siger han.

Formanden peger på, at fængselsbetjentenes opgaver har ændret sig i forhold til tidligere. Nok går betjentene stadig rundt med nøgler, men i dag er det de relationer, som de skaber med de indsatte, der er det vigtigste.

”Nutidens fængselsbetjente og værk mestre løser komplekse opgaver. Vi hjælper de indsatte med at komme ud af deres stofmisbrug. Vi giver dem meningsfuldt arbejde. Og vi støtter dem i at tage en uddannelse. På den måde har vi en væsentlig del af ansvaret for at resocialisere de indsatte til et liv uden kriminalitet,” siger Kim Østerby.

Også kriminolog Anne Okkels er positiv. Hun kalder det et skønt resultat for betjentene og hæfter sig for eksempel ved den høje tilfredshed blandt indsatte i arresthusene, hvor 79 procent er tilfredse med betjentene.

”Tilfredsheden i arresthusene er bemærkelsesværdig, for det er rigtig hårdt at sidde varetægtsfængslet, især på grund af den usikkerhed, det indebærer,” siger hun.

GENERELT POSITIVT BILLEDE

Fuldmægtig Jonas Markus Lindstad har stået for undersøgelsen i Direktoratet for Kriminalforsorgen. Han peger på, at fængselsbetjentene generelt vurderes positivt i undersøgelsen. Det er altså ikke alene på spørgsmål om kontakt, at de indsatte er positive. Det samme gælder, når de bliver spurgt om en lang række andre forhold.

Eksempelvis svarer 64 procent af de indsatte, at fængselsbetjentene tog godt imod dem, da de ankom til arresthuset eller fængslet. Og 69 procent af de indsatte er tilfredse med den måde, fængselsbetjentene taler med de indsatte på.

”Det overordnede billede viser, at forholdet mellem indsatte og fængselsbetjente er positivt. Det tolker vi på baggrund af alle de spørgsmål, som omhandler relationerne mellem de to grupper,” siger Jonas Markus Lindstad.

Måske lidt overraskende er der dog færre indsatte, som er tilfredse med den fængselsbetjente, der er deres kontaktperson. Det kan skyldes, at kontaktpersonen har tæt berøring med den indsatte, og dette samarbejde kan slå gnister.

”I nogle situationer skal kontaktpersonen sige fra over for den indsatte. Man kan ikke få lov til alt. Det kan være årsagen til, at vurderingen af kontaktpersonerne er lidt lavere,” siger han.

HØJ SVARPROCENT

I alt har 60 procent af alle indsatte svaret på undersøgelsen. Det er en ’ret flot’ svarprocent, når man sammenligner med lignende undersøgelser, mener Jonas Markus Lindstad.

”Det vidner om, at de indsatte har taget undersøgelsen alvorligt. Rigtig mange har sat sig ned og udfyldt spørgeskemaet.”

Det er en blandet skare af indsatte, som har udfyldt spørgeskemaet. Der er ingen grupper – for eksempel unge, rockere og indvandrere – som har valgt at boykotte undersøgelsen.

Undersøgelsen indeholder også oplysninger om de indsatte forhold til hinanden. Ligesom de indsatte har vurderet kontakten til deres familie, beskæftigelse, fritid og en lang række praktiske forhold.

Undersøgelsen gentages til efteråret.

BETJENTENE SLÅR STORT SET ALLE ANDRE PERSONALEGRUPPER I TILFREDSHED

Ser man bort fra præster og lærere, er fængselsbetjentene den personalegruppe, som scorer højest på spørgsmålet om tilfredshed i brugerundersøgelsen.

I undersøgelsen svarer 75 procent af de indsatte, at de enten er tilfredse eller meget tilfredse med betjentene. Tre ud af fire indsatte vurderer altså betjentene positivt. Tilsvarende er vurderingen af værk mestre høj. De møder tilfredshed fra 74 procent af de indsatte.

Tilfredsheden med sygeplejersker og socialrådgivere er mindre. Henholdsvis 71 og 67 procent af de indsatte er tilfredse med disse personalegrupper.

Og i forhold til lægestanden er vurderingen endnu ringere. Kun 59 procent er tilfredse med lægerne, 53 procent med psykologerne og 50 procent med psykiaterne.

Fængselsbetjentene – som er den eneste personalegruppe, der udmønter magt – er altså mere populære end personalegrupper, som primært har til formål at hjælpe de indsatte.

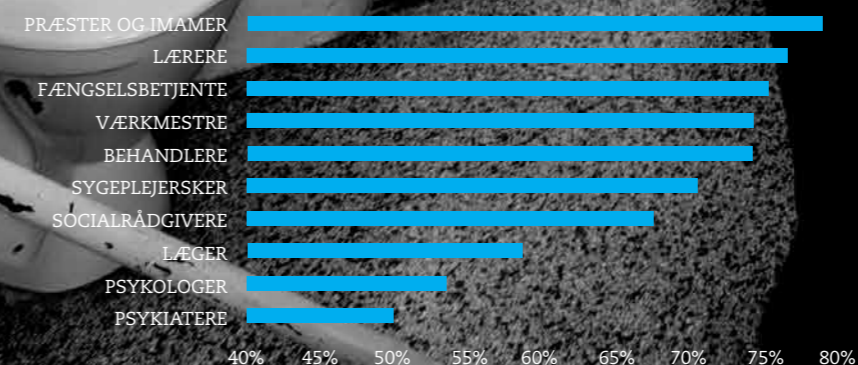
Kriminolog Anne Birk gætter på, at de indsatte nogle gange bliver skuffede over kontakten med socialrådgivere, psykologer og så videre, fordi de forestiller sig, at de er der for at hjælpe dem. Men forventningerne kan være for høje i forhold til, hvad socialrådgiveren eller psykologen har mulighed for at hjælpe med.

”Rammerne for hvad de kan og må, er ret stramme. Og så er der en god del af deres arbejde, der i virkeligheden handler om at kontrollere den indsatte,” siger hun om de andre personalegrupper.

Det er tilsyneladende nemmere for betjentene at balancere mellem at skulle straffe og resocialisere: ”Man kan sige, at selvom betjenten skal forene sikkerhed med støtte og motivation, er deres rolle på nogen måder mere klar og ærlig: Alle ved, at betjenten skal udøve magt. Det kan stå mindre klart, når det drejer sig om andre personalegrupper, og det kan forklare, hvorfor tilfredsheden er lavere dér,” siger Anne Birk.

Hun tilføjer, at den relative høje tilfredshed med læger og psykiatere også kan hænge sammen med, at det er dem, som bestemmer, om de indsatte kan få receptpligtig medicin eller ej.

ANDEL AF INDSATTE SOM ER TILFREDSE MED PERSONALET

Tre ud af fire indsatte er tilfredse med fængselsbetjentene og værk mestrenes arbejde.

Note: For at gøre personalegrupperne sammenlignelige medtager denne opgørelse alene respondenter, som har svaret på spørgsmålet om tilfredshed; ’ved ikke’-kategorien er fjernet.

Kilde: Kriminalforsorgens brugerundersøgelse.